

11. juni 2018

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut matumuuna imaattoq saqqummiuppara:

Avammut tunioraaneq pillugu Naalackersuisunut susassaqartunullu sumulluunniit attuumasuteqanngitsumik nalilersueqqissaarluni inassuteqaasiortartussamik, Avammut Tunioraaneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnik kingusinnerpaamik UKA19-imi pilersitseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut. Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq, avammut tunioraernerup siuarsarneqarneranut suliniutit ingerlaavartumik nalilersorneqartarnissaat siunnersuisooqatigiit suliassaannut ilaatinneqassasoq.

(Inatsisartuni ilaasorta, Karl-Kristian Kruse)

Tunngavilersuineq:

Nunarput ukiorpaalunngortuni avammut tunisinermini annertunerusumik aalisakkanik tunisisarpoq, tamannalumi inuiaqatigiinnut assut iluaqutaasimavoq.

Tamannalu ilutigalugu maanna ukiorpaalunngulersuni kissaataalersimavoq Nunatta inuussutissarsiornikkut sukai annertusarneqassasut, aalisarneq kisiat isumalluutigijunnaarlugu. Sukat sisamaasut tassaapput aalisarneq, takornariartitsineq, aatsitassarsiorneq kiisalu inuussutissarsiutit allat nunami ingerlanneqartut.

Nunarput ukiuni makkunani aqqissugaanikkut nunap ataqatigiinnermut inerisaaleruttorpoq, tamannami aqqutigerpiarlugu takorniaqarneq inerisarneqassammat. Nunarput aamma akuttunngitsumik avammut ussassaarilluni suliniuteqartarpoq, annerusumik Kina-mi. Inuussutissarsiu-titigut inerisaaneq aalisarnertaqanngitsumik allisassallugu qanoq unamminaluinnartigisoq paasi-narsiartorpoq. Avammut annertuumik nioqquteqarnikkut nunatta iluani tunisassiormik siuar-saanissamik aammalu atugarissaarnikkut pisuunerulernissamik aqqutissiuinissaq ingerlavissatta pingaernerit ilagilluinnarpaat. Nunarput aningaasaqarnikkut nalilerlugu nunannguuvooq, isumalluutaalu annikitsuinnaapput, taamaammat sorsuttoqassatillugu eqqarsarluaqqaarnissaq pisariaqarfianeeruttorpoq, sunami tamaat akissaqartinnagu nalunatigu aamma suna tamaat saassutiinnarsinnaanngilarput.

Qanormi iliorsinnaagatta? Immitsinnut aperisinnaavugut, suliffissanik nutaanik pilersitsiniarnermi kikkut innuttarivagut, inuussutissarsiutini suut neriunaateqarluarsinnaappat avammut tunisinis-samik iluatsitsilluassagutta? Tassunga tunngatillugu pingaaruteqarpoq, nutaamik iliuuseqar-

nissamik ammanerulertariaqaratta, avammut tunisinermi inuussutissarsiutitigut iliuusissatut qanorpiaq aaqqissuutissallugit. Tamannarpiarmi siunnersuuteqarninni tunngavippiaraara. Nunarput nunani allani sinniisoqarfii sumi inissisimassappat annertunerpaamik siunnersuinikkut avammullu tunisaqarnikkut iluanaarnarnerpaamik periarfissiisagutta?

Tamatta nalugunanngilarput inuussutissarsiutitigut siuarsaanermi aningaasarpaalunnik tapiissuterpaalunnillu atuisoqareersoq, tamanna ajunngilluinnarpoq, taamaallaat iliuusissanik nutaanik suliaqalerpallaartinnata misissueqqaarneq aqcutigeqqaartariaqarparput takuniarlugu aningaasaliissutivut ilumut iluaqutaalluarnersut, aammalu ataqatigiissakkamik ataatsimoortumik iliuuseqarnissaq suliaareersunut sanilliunneqartariaqarmata. Tamatumani isumaqarpunga siunnersuisooqatigiit siunertarivillugu avammut tunioraarnermik suliakkerneqarsimasut ikiortaalluarmaartut.

Neriuutigaara Siunnersuisooqatigiit piffissami aggersumi namminersorlutik suliffiutilinnut avammut tunisinermi inerisarniarnerini kivitseqataasinnaajumaartoq, nunarsuarmi internationalimik naleqqussaannermi aningaasaliinissamillu siuarsaanermi suli kivitserunissaq siunertaralugu.

Nunattalu namminerisamik atugassarititai naapertorlugit aaqqissuisinnaasut.

Assersuutigiinnarlugu ukiuni makkunani kalaallit suliffinnik nutaanik aallarnisaasut nioqqutissanik suliffeqarfinnillu nutaanik pilersitsiortoqattaarput, tamatumani atisat aalajangersimasut iluatitsilluarlutik tusaamasanngulereerput Nunattalu pisisartuini piumaneqarlualeerlutik, immiorfiit nutaat takkusimapput immiaaqqallu avammut nioqqutigineqarsinnaalluartut periarfissatsialassuupput.

Najukkami immiorfiit ilaat avammut tunisaqalereersimavoq, tamannalu eqqarsaatigilluarlugu torrattumik siunnersuisoqarneratigut, ussassaarilluarnikkut tunitsivinnillu eqquilluaraanni immaqa iluatitserujussuortoqarsinnaaruttortoq?

Takornartitsineq aamma inuussutissarsiutini periarfissaalluarpoq, Nunarpummi ukiorpanni takornarianik soqutiginnilersitsiniarluni suliaqarsimaqaaq aningaasaliisarsimallunilu. Periarfissatsialassuuvoq allaallumi takorloorneqarpiarsinnaanngitsumik periarfissaalluni tamatumani Avammut Tunisinissamut Siunnersuisooqatigiit peqataasinnaappat pisisartut aalajangersimasut nunani allanni ussassaariffiginissaat aqcutissiorlugit iliuusissallu aaqqissukkamik eqqortumillu ingerlanneqarnissaannut siunnersuisinnaallutik? Nunat sorliit avammut tunisaqarniarluni ussassaariffigisavagut? Avammut Tunisinissamut Siunnersuisooqatigiit Nunatta avammut tunisaqarnerunissamik iliuusissanik pilersaarusiorsinnaava? Avammut tunisinermi iliuusissanik siuarsaanermi aammalu aningaasaqarnikkut nunanut allanut attaveqarneq aamma suliaqarfissatut eqqarsaataasinnaapput.

Periarfissat imaaginnavipput pingaarlutillu. Avammut tunisinerunikkut avataaniit aningaasalersorneqarsinnaanngussaagut, aningaasat nutaat avataaneersut, tassanilu suliffissanik nutaanik aallartitsiniaasut pisisartunut sukkanerusumik anngussinnaanngussapput, suliffeqarfiit avammut

tuniserusuttut sukkanerusumik akuersissutinik piniarsinnaangussapput, minnerunngitsumik nerisassanik tunisassiornerup iluani, tamannami Kalaallit Nunatta avammut tunisisarnerminni aningaasarsissutiginerpaasaa. Inuiaqatigiit soqutigisaaniilluinnarpoq avammut tunisinerup annertusarnissaa, minnerunngitsumik suliffinnik nutaanik aallartitsiniaasut atisanik immiorfinnillu suliaqartut eqqarsaatigalugit. Takonariaqarneq aamma annertuumik iluaqutissarsiorsinnaangussaaq avammut tunisisarnermut siunnersuisooqatigiit pilersinneqarpata, tassami avammut tunisinissamik pisisartunik nutaanik pissarsiniarnermi qulakkeerinnissinnaalluarmata.

Siunnersuutip pivisunngortinnissaa sulisoqarnermi inissisimareersunik suleqateqarnikkut inerisarneqassaaq, tamatumani aamma Visit Greenland aamma GE suleqatigineqassapput, kisianni aamma departementit akimorlugit suleqagiittoqarsinnaasoq takorlooruminarpoq.

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuutip akuerineqarneratigut avammut tunisinermut aqutissieqataassaaq, taamaalillunilu inuiaqatigiit aningaasaqarniarneranut ajunngitsumik tapertaasinnaalluni. Siunnersuut pivisunngortinneqassappat ilimanareersinnaavoq Kalaallit Sinniisoqarfiini sulisooreersut nutaanik suliassinneqartalerumaartut kiisalu departementit attuumasunik suliassartallit aamma suliassaa-niikkumaarmata nutaanik aamma imaluunniit suliassanik allannngortiterisariaqassallutik. Siunnersuisooqatigiit pilersinneqarneratigut allaffissornikkut sunniuteqassaaq. Namminersornerusunut aningaasartuutaanissaa ilimanareerpoq Siunnersuisooqatiit pilersinneratigut suliassaasut naam-massiniartariaqarmata.

Siunnersuisooqatigiit pilersinniarneqarnerani allaffissornikkut aningaasartuutit 125.000 kr.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq AC- $\frac{1}{4}$ atorneqartariaqassamat. Aningaasatigut sunniutissaa ilimagineqareerpoq aningaasartuutaareersuniit tiguneqarumaartut taamaalilluni allatigut sipaarni-artoqartariaqassalluni.

Aningaasartuutit ingerlatsineranut tunngassuteqartut missingersorneqarput ukiumut 1 mio kr. missaannissasut. Aningaasaqarnikut Siunnersuisooqatigiit tamatumap missaanni atueremat. Aningaasatigut missingersuut matumani naapertussagutsigu soorunami ilimagineqareersinnaam-mat Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ingerlaasaat maliinnartussaammatic.

Siunnersuutip privatimik nioqqutissiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissai:

Suliffeqarnikkut toqqaannartumik ungasinnerusumullu isigalugu sunniutissai eqqarsaatigalugit, taava avammut tunisinerup annertusaavigineqarneratigut toqqaannanngikkaluartumik sulisoqar-nikkut iluaqutaassaaq, s.a. nioqqutissanik pajuttuinermi aammalu allatigut sulisoqarnerulerta-riaqarluni inuiaqatigiinni piumalluarneqarnissaa naatsorsuutigalugu.

Siunnersuutip innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Sinnersuut innuttaasunut kingunerlutsitsinaviangilaq.